

Conferència Cercle d'Economia
Canviem les regles del joc econòmic?
28/09/2006

Sr. Josep Mª Francino
Gabinet tècnic del Ministeri de Finances

Sr. Alonso:

Té la paraula el Sr. Josep Maria Francino.

Bona nit, em sembla molt bé la pregunta, és la pregunta adequada més enllà de possibles detalls, per exemple, el tema que s'ha mencionat anteriorment de si a Andorra continuarà l'imperi de la llei després d'aquests projectes de llei. És evident que sí, és a dir, en el cas de les transmissions em dona la impressió que la llei vol dir que el Govern disposa d'aquesta eina per fer complir la llei, hi ha unes restriccions, que es mantenen, en referència a la transmissibilitat de les accions. Aquest tràmit administratiu només és per verificar que es faci correctament.

Avui en dia, la pregunta és correcta. ¿és bo que s'obri l'economia? Cal matisar la resposta, en principi dividim la liberalització en dos tipus de mercat: el mercat de béns i el mercat de serveis. Pel que fa al mercat de béns no hi ha cap dubte, perquè produeix uns beneficis molt tangibles en gairebé totes les condicions, el dels serveis és una mica més delicat, tot i que la literatura relacionada està plena d'exemples en què la liberalització de serveis ha produït beneficis en determinats països. Per exemple, el conegut informe Mc Kinsey en posa uns quants, però també hi ha altres exemples en que una obertura inadequada ha provocat molts problemes. A més, hi ha alguns exemples contraris, perquè la liberalització tingui un efecte beneficiós per a l'economia els serveis requereixen una sèrie de condicions prèvies, seria poc beneficiós obrir una economia als serveis si no es garanteixen unes condicions de competència. Un bon exemple, tal com ha mencionat molt adequadament el ponent anterior, és la llei de comerç que està en preparació.

Això vol dir que cal reforçar la transparència i la possibilitat que tots els agents econòmics actuïn amb igualtat. Evidentment, en un país on hi hagi corrupció, aquesta liberalització de serveis donaria uns fruits escassos. És a dir, totes les fonts, i només cal fer una ullada a internet, coincideixen en que una bona liberalització dels serveis és fonamental, ara bé, cal que es donin certes condicions. ¿A Andorra, es donen

aquestes condicions? Potser caldria enfocar aquestes tres lleis en un marc més ampli, que és el programa Andorra 2020, és a dir que, en aquest programa, la liberalització dels mercats i l'obertura dels capitals estan incrustades dins d'un seguit d'accions que eviten que siguin mesures aïllades. Contemplar la liberalització de serveis de manera aïllada és una part del problema. La qüestió és saber si hi ha un pla, i aquest pla existeix, només cal explicar-lo bé i comprendre'l, perquè els assumptes d'infraestructures, d'educació i d'aprofundiment de la competència, etc. El pla Andorra 2020 conté més de 20 accions que tenen les explicacions corresponents. Si comparem aquest pla amb el de l'any 1994, hi ha una gran diferència, en aquesta ocasió el pla contempla programes, calendaris i responsables, estableix qui s'ocuparà de què i quan haurà de fer-ho. Des del mateix punt de vista, el tema de la signatura de convenis d'imposició i dels nous impostos que vindran a continuació formen part d'aquest pla que està expressat dins del programa. Per exemple, es parla dels convenis de doble imposició i l'obertura de serveis forma part d'aquest procés, no pot pensar-se que Andorra pugui signar aquests convenis en una situació de mercat irregular, que fins a l'actualitat ha tingut les seves funcions perquè ha permès gaudir d'un creixement econòmic molt important, però que en el futur seria com una rèmora. Amb l'impost de societats, que no es redacta amb un afany recaptador, passa el mateix, tot i que es digui que es prepara pel principi de l'any 2007 em sembla que caldrà esperar més aviat fins ben entrat l'any. Aquest impost només té una voluntat, és un impost que com a màxim tindrà un 10% de pressió efectiva i que només està en funció de la signatura d'aquests convenis, vull dir que no tindria gaire sentit introduir aquest impost en una situació en que no hi hagi una relació efectiva entre les empreses que entren i les empreses andorranes que surten. No crec que la pressió fiscal augmenti de manera excessiva després de signar aquests convenis, tota la pressió fiscal necessària per portar a terme els projectes actuals dins de la planificació que he mencionat anteriorment està pràcticament enllestida. Exceptuant l'impost de plusvàlues que té una voluntat reguladora del mercat immobiliari, i no recaptadora, aquesta voluntat es demostra perquè estableix una sèrie de tipus decreixents en funció dels anys transcorreguts entre dues transmissions. Entre les opcions possibles per fer un impost de plusvàlues s'ha triat una fórmula en la qual al cap d'un nombre determinat d'anys el tipus és gairebé nul.

Per acabar, contestaré a la pregunta de l'introducció de la ponència: em sembla que no hi ha dubte que a Andorra és necessària una obertura o una liberalització dels sectors de l'economia; una obertura que hauria de ser ordenada, programada, planificada i amb uns terminis específics, per exemple, el fet que certs sectors tinguin uns terminis més llargs que altres sectors depèn de la preparació que requereixi cada

sector i també del temps necessari per ajustar els excessos o les disfuncions del mercat.